

Blåvand Fuglestation

Dansk Ornitologisk Forening
Fyrvej 81
6857 Blåvand

Den 10. december 2020

INFO FRA BLÅVAND FUGLESTATION No. 17

APRIL – NOVEMBER 2020

FOLK PÅ FUGLESTATIONEN

Den 1. marts startede Morten Jenrich Hansen som ringmærker i foråret 2020. Vi kender Morten, som også tog vare på ringmærkningen i foråret 2019, og det var med stor glæde og tilfredsstillelse, at han atter stod for ringmærkningen ved Blåvand Fuglestation. Desværre blev Morten syg, så han måtte forlade Blåvand allerede ultimo maj. Vi håber alt det bedste for ham. Susanne Primdahl trådte beredvilligt til, og færdiggjorde sæsonen for forårsringmærkningen. Det er vi meget taknemmelige over.

Unge Sandløbere på stranden. Foto: Ole Friis Larsen ©

Allerede 1. juli begyndte Michael Brunhøj Hansen sin tjans som observatør, hvorved vi fik dækket hele den første del vadefuglesæsonen, som han fik god hjælp til af Andreas Pedersen. Michael tog endnu et helt efterår på fuglestationen, så vi fik dækket hele sæsonen. Sidst i juli ankom Luke Nelson fra England for at ringmærke hele efteråret. De var det faste team på fuglestationen, og der rettes stor tak til dem for en stor

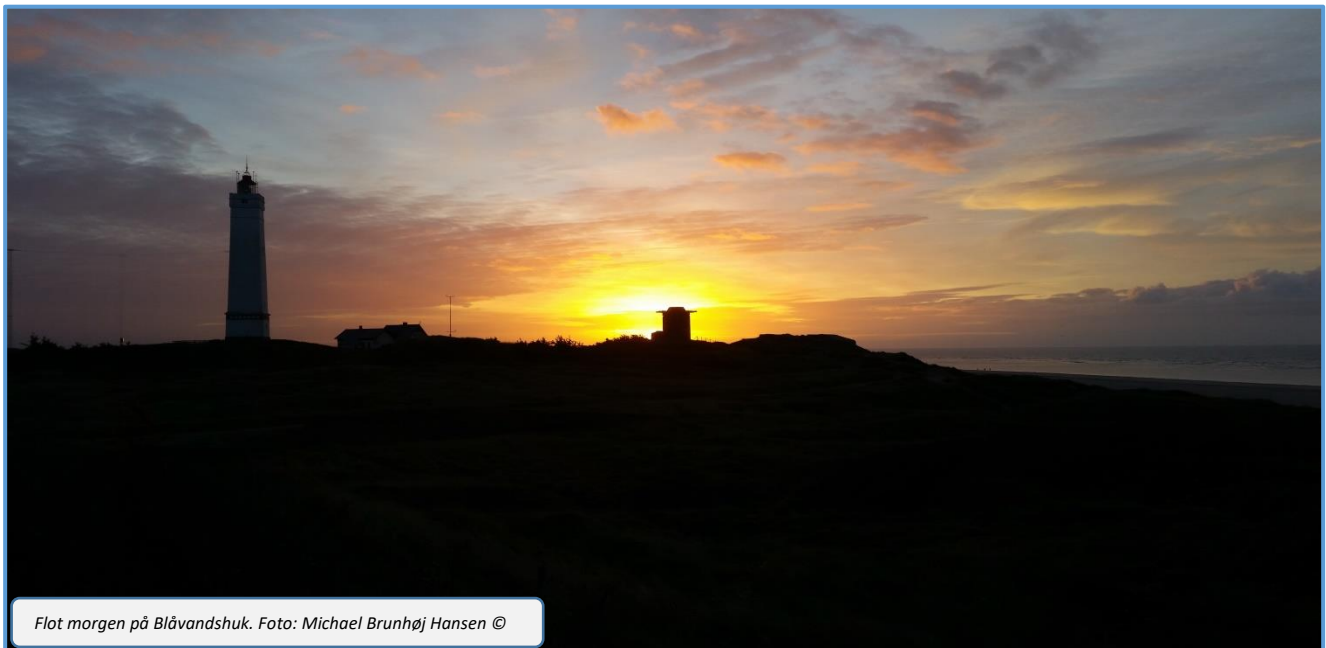
og dedikeret indsats hele vejen igennem. Luke kom med megen ny inspiration fra sit virke på andre fuglestationer, og Michael arbejdede ved siden af de daglige pligter videre med projektet vedrørende optagelser af nattrækkende fugles stemmer.

I løbet af sæsonen gav Xenia Salomonsen, David Manstrup og Ole Göller adskillige gange en hjælpende hånd med henholdsvis ringmærkning og trækfugleobservationer. Desuden havde vi glæde af Ole Friis Larsen, som i august atter tog et par uger på Hukket til gavn og glæde for de unge på stationen.

Hen over sommer og efterår har der været rigtig mange unge mennesker i kortere eller længere perioder: Merit Lenk, Daniel Bloche, Rose Mink

Rørdam, Emilia My Kjærdsdam, Oliver Zeeberg Nielsen, Emma Engell Sohnmann og Joshua Emil Haahr. Det har været en fornøjelse at se, hvordan de mere erfarne har lært fra sig til de mindre erfarne - både i forhold til observationerne af trækfugle og ringmærkning. Det er mange år siden, vi har haft så mange interesserede og dygtige unge mennesker på fuglestationen.

Alle skal have en kæmpe stor tak for indsatsen.

OBSERVATIONER AF FUGLE

Der gennemføres som bekendt ikke standard-observationer på Blåvandshuk om foråret, men det blev alligevel til en del observationer af trækfugle gennem den sene del af foråret. Således sås en sjælden forårgæst ved Blåvand i skikkelse af en Mallebuk, der trak mod nord, og af lommer blev der set tre arter: Islom 1 adult i sommerdragt trækkende nord den 29/4, Sortstrubet lom blev set den 6/5, 9/5 og 12/5 og så var der til gengæld mere gang i de Rødstrubede lommer. Forårstrækket ved Blåvandshuk af denne art er ganske markant, og de største dage blev 2/4 med 112, 14/4 52, 25/4 242, 26/4 1.083 N (det største antal i nyere tid på en morgen), 2/5 595, 6/5 1.081, 7/5 317, 8/5 1.281, 10/5 98, 15/5 457, 17/5 424 og 19/5 96.

En Tundrasædgås rastede på stranden den 31/5. Den er sjælden ved Blåvandshuk, og måske var den ikke helt rask? Et par pæne dage med Krikænder faldt den 6/4 med 260 og den 11/4 med 100 trækkende syd.

Kongeørnen er sjælden ved Blåvand, og stor var lykken da et subadult eksemplar kunne observeres over heden mod NØ den 17/4. Desuden Vandrefalk 20/4 med 2 trækkende nordøst og 1 Lærkefalk mod nord den 31/5.

Vandriksen er ikke registreret mange gange i Blåvand, så fint med et fund i Mosen den 21/5.

Strandens hyppigste vadefugl om foråret er Sandløberen, og der blev noteret op til 230 i perioden 5/4 til 30/5. Nordtrækket af Hav- og Fjordterne var mest markant på følgende dage: 9/4 164, 25/4 2.075 nord, 2/5 820, 8/5 2.890, 9/5 660 og 16/5 136. Desuden sås 2 nordtrækkende Sortterner den 8/5.

Kaspisk måge blev observeret mellem de mange øvrige, rastende måger på stranden den 22/5 (1K) og 10/6 (2K). Hertil kom en ung Sorthovedet måge, som gjorde ophold ved Danmarks vestligste punkt den 16/5.

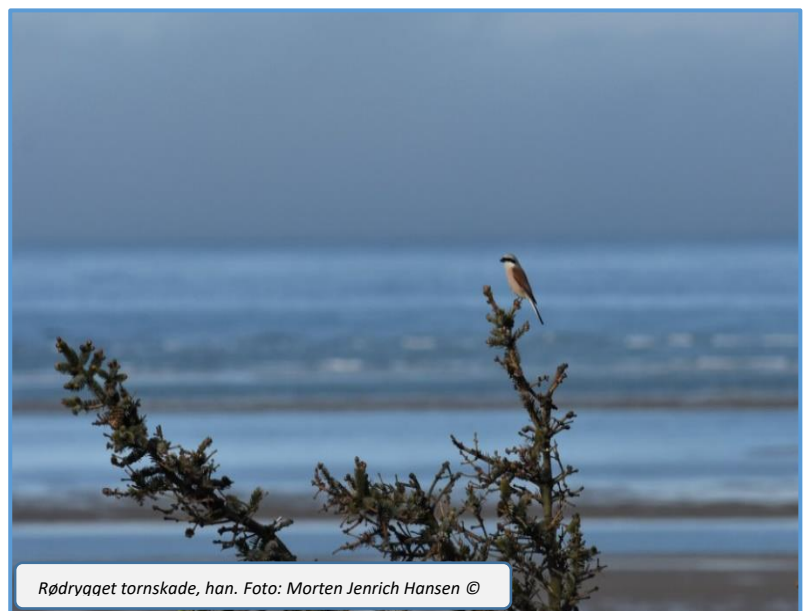
Kjover blev der observeret en del af, og således gæstede Storkjoven Hukket den 18/4 og den 11/5 med 1 fugl hver gang. Mellemkjove blev set den 8/5 med 3, den 15/5 med 1 og den 27/5 med 1 – alle voksne fugle og trækkende nord. Almindelig kjove er til gengæld mere talrig, og blev set med 30 fugle i perioden 6/4 til 5/6.

Natuglen er meget sjælden så lang mod vest som i Blåvand, men den 18/4 hørtes en tude ved to-tiden om natten. Vist kun 2. fund ved Danmarks vestligste punkt!

Blåvands tidligste Mursejler passerede sammen med en Bysvale den 28/4, og 1 Biæder trak nord den 19/5. Årets første han af Rødrygget tornskade sås på Hukket den 17/5. Desuden Sortrygget hvid vipstjert den 4/4 (en han) og den 24/4 (en hun), mens den første Gule vipstjert i 2020 fløj over observationsposten den 19/4.

Sydlig blåhals blev set og hørt synge i Mosen 5/5 og 1/6, mens en Nordlig blåhals blev observeret den 30/5 i samme område. En Buskrørsanger hørtes synge ved stationen den 30/5 kort før den blev fanget og ringmærket.

Gulirisk hørtes eller sås på Hukket den 5/4, 8/4, 10/4, 17/4, 8/5, 9/5 og 16/5. Arten bliver langsomt mere almindelig i Vestjylland. Også i år lod Karmindompapperne vente på sig, og den første 2K han hørtes syngende den 29/5. Den blev fulgt op af 1 voksen han den 7/6, 2 unge hanner den 10/6, 1 den 11/6 og 1 12/6.

Efterårssæsonen indledes med vadefugletrækket allerede fra begyndelsen af juli.

I forhold til de senere år lå Strandskaden under middel i antal noterede med kun 9.859 individer med den 27/8 med 2.011 som den største trækdag. Dog sås der den 23/8 1.146 ved Vejers Strand, hvor der ikke var observationer ved Blåvand, så det reelle tal er nok nærmere 11.000 på hele efteråret. Gennemsnittet for de seneste år ligger på knapt 12.500.

Art / År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	GNST
Strandskade	9710	13785	10911	12977	15495	10698	12387	13580	9025	16948	9870	12.307
Islandsk ryle	7413	5333	4045	4326	4306	4511	5482	5762	2573	7412	4567	5.066
Lille Kobbersneppe	1610	1830	944	854	1155	1491	1173	2197	567	1926	1596	1.394
Strandhjejle	728	491	419	412	1115	435	487	305	218	478	429	501
Sandløber	2318	1412	1976	2059	1211	1718	2039	2541	1553	2809	3095	2.066
Stenvender	729	640	693	468	307	335	682	429	215	735	544	525

Tabel over totalerne for udvalgte trækkende vadefugle om efteråret ved Blåvand i perioden 2010 – 2020.

Trækkende Strandskader. Foto: Oliver Zeeberg Nielsen ©

Det store antal Sandløbere i forhold til normalen skyldes uden tvivl den dominerende vestenvind i 'vadersæsonen', og de Sandløbere vi observerer ved Blåvand, er primært fugle fra ynglebestandene i Grønland og det nordøstligste Canada, som under trækket mod nord får vindafdrift mod den jyske vestkyst i sådanne perioder.

Der var ikke nogen markante dagstotaler for vadefuglene, og de højeste fordeler sig med Stor præstekrave den 12/8 med 312,

Almindelig ryle den 1/8 med 695, Islandsk ryle den 19/7 med 1.070, Lille kobbersneppe den 27/7 med 649, Strandhjejle den 1/10 med 77 (ungfugle) og den 27/7 med 51 (adulte), Sandløber den 19/7 med 400 og Stenvender den 18/8 med 95.

Havfuglene har altid været en del af Blåvands særlige fugleliv, men i perioden blev det kun til 6 individer af Sodfarvet skråpe. Ved Vejers Strand sås 6 Store stormsvale, men ingen blev set ved Blåvandshuk.

Det var et umådeligt godt efterår for svømmeænder, og således blev Pibeand noteret med 8.080 (maks. 6/10 med 2.166), Spidsand med 2.070 (maks. 5/10 med 544) og Krikand med 1.873 (maks. 1/10 med 377).

Om foråret kommer lommerne som regel trækkende i stor højde og runder Hukket mod nord i store flokke. Efterårstrækket foregår helt anderledes, idet fuglene primært flyver lavt enkeltvis eller i små flokke og følger revet ud mod Horns Rev. I dette efterår kom i alt 3.303 med 2/10 med 365 som højeste antal.

Ifølge pålidelige kilder er bestanden af Almindelig Kjove i Nordatlanten kraftigt nedadgående, og det mærkes også ved Blåvand. Der blev kun set 35 fugle hele efteråret og nærmest ingen ungfugle. Højeste antal var den 27/7 med 4.

Pomeransfugl 1K, 29.8.2020. Foto: Michael Brunhøj Hansen ©

Glade fuaalekiaere. Foto: Luke Nelson ©

Den 5/9 blev der indleveret en død Lille kjove (ungfugl) fundet på stranden, og yderligere en sås trækkende den 31/8. Kun 4 Mellemkjover sås trækkende, men derimod bliver Storkjove hyppigere med 11 observationer i perioden.

En art som bliver mere og mere hyppig er Rovterne, og der blev observeret hele 11 i perioden.

Blåvand er ikke kendt for et stort småfugle-træk, og talrigeste art hvert år er Stæren. De

kommer nogle gange i 1000tallige flokke og fortsætter uden tøven direkte ud over havet mod England. I år blev det til 58.672 registrerede Stære med 15.503 som højeste antal den 7/11. Derudover blev der noteret 21.887 Bog/Kvækerfinker, 10.868 Engpibere og 6.732 Landsvaler. Så sent som 5/10 sås 885 sydtrækkende Landsvaler, og det var næsten lige så mange som de 1.077 på den største dag 17/8.

Af de lidt mindre talrige, trækkende småfugle optaltes Hedelærke 69, Bjerglærke 62, Bjergvipstjert 133, Stor korsnæb 8, Lille korsnæb 442 og Lapværling 15.

Dværgværling i Mosen. Foto: Henrik Böhmer ©

Intet efterår uden sjældne fugle, så her kommer en lille remse: Islom, Pomeransfugl 4 (hvoraf en meget tillidsfuld rastede på stranden 29/8), Hvidbrystet præstekrave, Thorshane 2, Sabinemåge, Hedehøg, Aftenfalk, Rødstrubet piber, Storpiber og Dværgværling 2.

I uge 42 var der som tidligere år felttræf i Blåvand-området, hvor mange fuglekiggere endevender hver en busk for at finde sjældne fugle. De giver rigtig mange fine fugle i hele

området. I den forbindelse blev der fundet hele 51 Hvidbrynede løvsangere i området, hvoraf de 9 blev spottet ude på selve Hukket. Derudover blev der fundet 2 Fuglekongesangere, 2 Brune løvsangere og 2 Tajgapibere. Ugens bedste fugl blev uden tvivl Sibirisk bynkefugl. Præcis hvilken art er ikke helt sikkert endnu, men analyser af DNA-prøver fra ekskrementer afventes. Ved Hvidbjerg Strand rastede det meste af ugen en Amerikansk sortand.

Vi ved af erfaring, at fugletrækket på Nyeng er helt forskelligt fra trækket på Blåvandshuk, og at det f.eks. er meget mere 'skovfugle' som passerer her. Mens der nogle dage nærmest ikke ses småfugle på Hukket, kan de passere i 1000vis ved Nyeng sydøst for Ho Plantage.

Oktober blev kun dækket nogle få dage,

Der tælles trækuale på Hukket. Foto: Luke Nelson ©

hvorimod koncentrationen lå i september, som ikke tidligere er dækket særligt godt.

Overraskende taltes i alt 520 Skovskader, hvoraf 122 passerede den 25/9, men også invasionen af Stor flagspætte var mærkbar med 38 trækkende (største dag 18/9 med 8). Mejsjerne 'driver' også ud til spidsen af plantagen, hvorefter de letter og flyver ud over engen. Således taltes 559 Sortmejsjer (263 den 18/9). Af andre dage med pæne antal taltes Vindrossel med 9.700 den 12/10 og 6.530 den 13/10, samt 3.110 Sjaggere den 13/10.

RINGMÆRKNING

Ringmærkningsæsonen i 2020 startede som sædvanligt 1. marts, og der blev i løbet af måneden ringmærket 476 fugle fordelt på 27 arter. Antalsmæssigt kom den således ind som den 3. bedste marts i stationens historie.

Forårets ringmærkning endte samlet set på i alt 1.720 fugle. De talrigeste arter blev (med middeltallet 1984 – 2019 i parentes) Gransanger 231 (127), Gråsisken 200, Jernspurv 187 (106), Rødhals 157 (159), Solsort 112 (142) og Løvsanger 103 (240). For Gråsisken er der ikke udregnet middel endnu, da der stadig diskuteres raceforskelle.

Buskrørsanger, 30.5.2020. Foto: David Manstrup ©

Af mere spændende arter blev det til Vende-hals 3, Sydlig nattergal 1, Sortstrubet bynkefugl 4, Grønlandsk stenpikker 2, Misteldrossel 1, Buskrørsanger 1, Rødtoppet fuglekonge 7, Fyrremejse 2, Spætmejse 1, Korttået træløber 1 og Karmindompap 2.

Efterårets ringmærkning til og med den 15/11 endte på 3.171 og var lidt under gennemsnittet på 3.800. Og igen var det Afrikatrækkerne i august, der svigtede. Månedstotalerne blev som følger: juli 77, august 492, september 849, oktober 1237 og november 516.

Talrigeste arter var Blåmejse 526, Rødhals 430, Fuglekonge 352 og Gransanger 208.

De største dage var den 29/9 med 186 (Rødhals 92) og den 11/10 med 151 (Fuglekonge 49).

Blåmejse blev mærket med 101 ud af 127 fugle den 8/11. Lige som Blåmejse var der også invasion af Stor flagspætte, hvor af der blev ringmærket 9. Men også Skovskade sås der mange af og 4 blev ringmærket.

Ikke et efterår uden sjældne fugle i nettene, og i år blev det bl.a. til Blåstjert, Lundsanger, Hvidbrynet løvsanger (3), Schwarz løvsanger og Fyrremejse.

Blåstjert, 1K. Foto: Luke Nelson ©

Luke Nelson ringmærker: Foto: John Frikke ©

ØVRIGE BEGIVENHEDER

Sven Bødker har gennem årene doneret flere spændende bøger til Blåvand Fuglestation, og senest bidrog han med et eksemplar af det meget nyttige værk til især ringmærkningsarbejdet, 'Ageing and Sexing of migratory East Asian passerines'. Forfatterne Kjeld Hansen har i perioden også begavet fuglestationen med hans pragtværk 'Folk og fortællinger fra det tabte land'. Tak! Bøgerne gør godt i stationens bibliotek!

Ringmærkningen ved Blåvand Fuglestation blev flot eksponeret i årets udgave af Nationalpark Magasinet fra Nationalpark Vadehavet. Her skrev Peter Tougaard tre gode artikler om det mangeårige arbejde med at bidrage til forskningen gennem ringmærkningen, om spændende genfund af mærkede fugle fra Blåvand og om moderne metoder i trækfugleforskningen. I anledning af nationalparkens 10 års fødselsdag, blev dette magasin trykt i 120.000 eksemplarer og husstandsomdelt i alle fire vadehavskommuner. Således blev

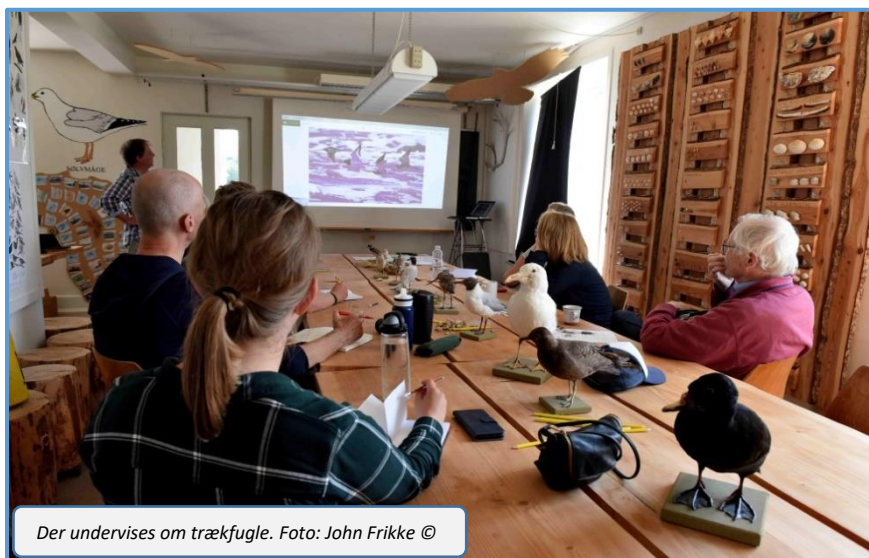
Blåvand Fuglestation pænt eksponeret i lokalområdet.

I løbet af sommeren lagde flere par Dværqterner an til at yngle på stranden. Med tilladelse fra Oksbøllejren og som et led i Nationalpark Vadehavets Kystfugleprojekt blev der hurtigt lavet en 'udhegning' med tilhørende skilte og infotavler til de små terner, som ellers ikke ville have en chance på den stærkt befærdede strand. Mindst to par fik succes og fik unger på vingerne, som et tilskud til den trængte danske bestand.

I weekenden 14-16/8 afviklede DOF's Fuglestationsudvalg et trækfuglekursus på Blåvand Fuglestation. Det var en succes, og de syv deltagere fik sig en god portion viden med hjem, fra de dejlige dage. Kursusledere var John Frikke og Ole Friis Larsen. Udover at se på fugletræk ved Blåvandshuk, var der foredrag om registrering af trækfugle m.v. af bl.a. Hans Meltofte, Mark Desholm og Michael Brunhøj Hansen.

I august-september deltog fugle-stationen i et Splitterne-projekt. Her blev foretaget optællinger af og kigget efter ringmærkede Splitterterner.

Strandskadens dag var i år den 2/8. Her har fuglestationen åbent hus, og der sættes fokus på trækket af vadefugle og især Strandskaden. Også mange oplever hvordan ringmærkning foregår, og i de alt 20 besøgende havde en god formiddag. Derudover havde vi også besøg af Radio Syd, som var ude og interviewe os, samt af TV Syd, som lavede et flot indslag fra arrangementet.

Næste offentlige arrangement var EuroBirdwatch Day den 3/10, hvor 25-30 personer besøgte obsposten og fuglestationen. De fleste var dog mest interesseret i ringmærkningen. EuroBirdwatch Day er et europæisk samarbejde, hvor fuglestationer i hele Europa fremviser fugletræk for interesserede.

Sattelitsender på Solsort. Foto: L. N. ©

Blåvand Fuglestation kom i efteråret sammen med Skagen Fuglestation med i et stort, internationalt projekt med GPS-mærkning af solsorte. Det er Max Planck Institutet i Tyskland, som er i gang med en verdensomspændende undersøgelse af drosseltræk ved hjælp af GPS-sendere. Projektet hedder ICARUS, opkaldt efter den satellit som skal opfange signalerne fra fuglene. I den forbindelse var Zoologisk Museum på fuglestationen og vejlede i påsætning af GPS-senderne. Det var vores ringmærker Luke, som arbejdede meget med dette spændende projekt. I alt fik vi mærket 24 Solsorte. Det kunne dog være blevet til mange flere, men det hele blev sat lidt i bero p.g.a. problemer med antennen på satellitten.

Fra Skagen Fuglestation, som også er med i ICARUS, melder man nu, at 'trackingen' af en af deres Solsorte har vist, at den er smuttet ned gennem og på tværs af Nordsøen for at nyde vinteren i det sydlige England. Imponerende og spændende!

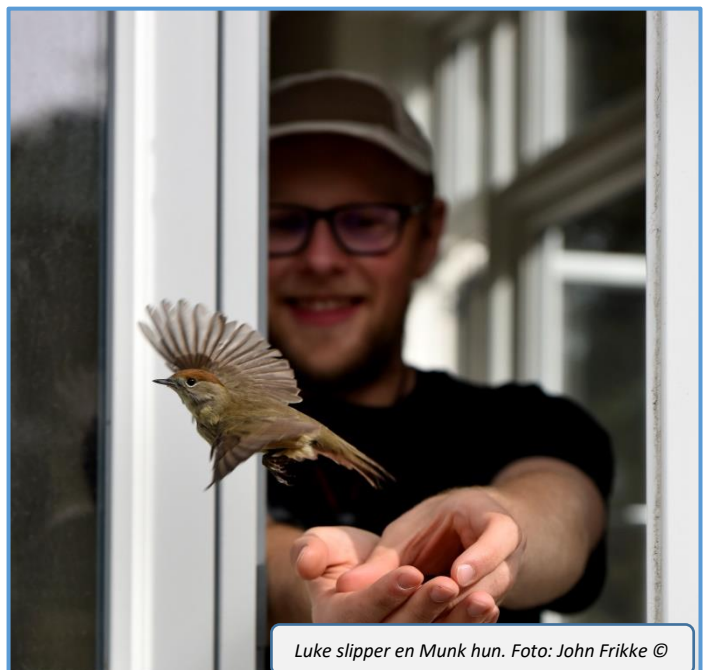
Blåvand Fuglestation er ved at komme ud over landets grænser på flere måder, og den 30/10 havde vi besøg af journalist Volker Saux, som skal skrive en artikel for det franske rejsemagasin GEO France. Vi fortalte om fuglestationen og om arbejdet, og han var meget imponeret over at se ringmærkning af fugle og over fortællingen bag ringmærkningen.

I TV2-udsendelsen 1 døgn, 2 hold, 3 dyr kan det vindende hold donere et beløb på 20.000 kr. til en organisation eller et naturbevarende formål, og da Vicky Knudsen og Bjørli Lehrmann i efteråret vandt en dyst mod Morten D. D. Hansen og Sebastian Klein, donerede de pengene til Blåvand Fuglestation. Det er vi meget taknemmelige for.

I oktober dukkede der yderligere et par gode donationer op. Den ene var da stationens personale kunne fremvise en fanget og ringmærket Blåstjert til de mange Feltræf-deltagere i området. De glade tilskuere og fugleentusiaster lagde i deres begejstring faktisk mere end 3.000 kr. i 'indsamlingsbøssen' ved den lejlighed! Mindre end en uge senere kom der en dejlig gave i form af 8.000 kr. til ringmærkning af fugle på Blåvand Fuglestation fra Arne Sønderberg Frederiksens Fond. Tak for bidragene!

Blåvandgruppen arbejder hele tiden hårdt på at forbedre forholdene på stationen, og sidst på sæsonen fik vi indrettet stationens ringmærkningsrum, så det bliver bedre at arbejde i og mere tidssvarende. I efteråret har vi som vanligt også haft statusmøde med NaturKulturVarde, hvor vi fik evalueret på sæsonens gode samarbejde.

Desuden er vi fortsat ved at omsætte en flot bevilling fra Friluftsrådet på 50.000 kr., som nu i efteråret og vinteren har gjort det muligt at få lavet en ordentlig skiltning til fuglestationen og naturcentret, lige som vi er i gang med en plancheudstilling om fugletræk, ringmærkning og Blåvand Fuglestations historie.

Luke slipper en Munk hun. Foto: John Frikke ©

INFO fra Blåvand Fuglestation søges udsendt regelmæssigt, og henvender sig til alle med et tilhørsforhold til stationen og/eller interesse for stationens virke som en del af dansk fugleforskning og som en del af formidlingen af naturen ved Blåvandshuk. Denne udgave er redigeret af John Frikke og Bent Jakobsen.

Ønsker du ikke at modtage nyhedsbrevet kan det afmeldes ved henvendelse til Blåvand Fuglestation, ligesom der også meget gerne modtages forslag til indhold, nye modtagere m.v. Det kan ske på mailadressen:

blf.nyhedsbrev@gmail.com

Blåvand Fuglestations Venner støtter op om Blåvand Fuglestation, og du kan melde dig ind ved at indbetale mindst 200 kr. til Reg. 7700 – Kontonr. 14 65 442. Husk at angive navn og mailadresse ved indbetalingen.

Følg også med på Blåvand Fuglestations hjemmeside med de daglige opdateringer af bloggen:

www.blavandfuglestation.dk

Og på Facebook: <https://www.facebook.com/Blavand-Fuglestation>

Blåvand Fuglestation - mere end 50 år i fuglenes tjeneste...